

TEMA:
Begravning

sid
6

Församlingsresan

sid
7

Att våga leva vidare

sid
8-9

**Besök på Hermanssons
begravningsbyrå**

sid
10

Där ord inte räcker till...

sid
15

Våra Gudstjänster

sid
16

Barnsidan

Sommaren går mot sitt slut, när jag skriver detta. Sol växlar om med regnskurar. Och temperaturen växlar snabbt beroende på om solen är uppe eller ej.

Kanske som livet ser ut för oss människor. Ibland skiner solen och allt fungerar som det skall. Vi känner oss fria och starka och orkar mer än vi någonsin trott vi skulle. Och vi tycker att vi har leende människor omkring oss. Och så kommer livets regnskur och sköljer över oss. Vi måste stänga in oss i någon form av skydd, och det finns inte längre några leende ansikten att möta. För alla, också jag, tittar i marken, för att annars sårar de hårda regndropparna mitt ansikte. Det är väl så livet funkar. Ingen av oss vandrar i ständig sol. Och ingen av oss vandrar i ständig regn.

Och det mest spännande är kanske att hur än vår vandring ser ut så finns det alltid någon som går med oss. Inget väder och inga händelser kan skilja oss från levande Gud. Ständigt närvarande och ständigt kärleksfull. Ständigt förlåtande och ständigt upprättande.

Men det är ibland svårt att se. Både när solen skiner, för då tycker vi inte att Hen behövs. Men också när regnet piskar, för då tycker vi inte att vi kan vara älskade. Jag tror att vi be-

höver öva oss i att se det som är närvarande i vardagen. Det som ständigt finns nära, fast vi inte tänker på det. De leende ögonen, den mjuka handen, den ständiga närvaron. Upp-täckbar, i sol och regn, när vi inte längre fyller själen med upplevelser, utan låter oss bli fyllda, långsamt långsamt, av liv.

Vi försöker öva oss i Bjärke, i våra verksamheter och i våra gudstjänster.

Välkommen att vara med

Rolf Wollert

Foto: Magnus Dahlqvist

Kyrkbladet

Utges av
Bjärke församling
Box 114

441 11 SOLLEBRUNN

www.svenskakyrkan.se/bjarkeforsamling

Ansvarig utgivare:
kyrkoherde Rolf Wollert

Layout och produktion:
Magnus Dahlqvist
och redaktionsgruppen.

Framsidesbild:
Gravsten

- Lagmansereds gamla kyrkogård
Foto: Bjärke församling

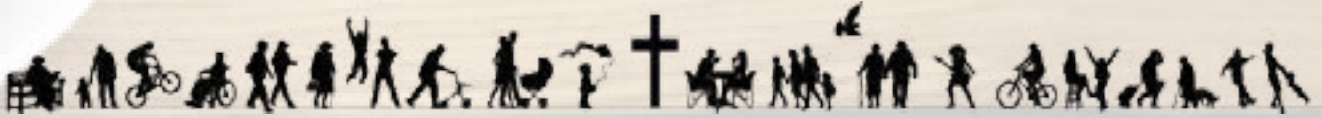
Nästa nummer 24/11 2016
Manusstopp 12/10 2016

Kyrkbladet ges ut av
Bjärke församling
4 gånger / år.

För kontakt: 0322 - 837 00
bjarke.forsamling@svenskakyrkan.se

Reservation för fel och ev ändringar.

Notiser & Evenemang

"VÄRMESTUGAN"

med soppa, kaffe och gemenskap
i Sollebrunns församlingshem
tisdagar kl. 11.00-13.30.

I DEN MÅN DET FINNS, ANVÄNDER VI
EKOLOGISKA RÅVAROR
VI ANVÄNDER ALLTID SVENSKA KÖTT- OCH
KYCKLINGPRODUKTER I VÅRA SOPPOR.

Värmestugan startar igen tisdag 6/9 kl 11-13.30

"Att dra sitt strå till stacken"

Vi startar igen lördagen den 3 September.
Vi fortsätter sedan första Lördagen i varje
månad under hösten kl. 10.00-13.00
i Sollebrunns församlingshem

Vi pysslar, fikar, bakar o umgås tillsammans
för att få in pengar till våra två projekt:
"Mentor mothers" i Swaziland och
"Barnens hopp" i Ukraina

SAMTALSGRUPPEN I KVARNABO
onsdagar ojämna veckor kl 14 - 16

31/8, 14/9, 28/9, 12/10, 26/10, 9/11, 23/11

Gud håller sina löften,
kärleksfull i allt han gör.

Ps 145:13b

Bjärkegården

Mässa på onsdagar kl 16.00
5/10 & 30/11

TRÄFFAR FÖR DIG SOM ÄR LEDIG PÅ DAGEN
KAFFE, PROGRAM OCH TRIVSAM GEMENSKAP

HÖSTENS EKUMENISKA "DAGLEDIG TRÄFFAR"
I SOLLEBRUNN kl 11.00

21 september i Pingstkyrkan
19 oktober i Gräfsnäs kyrkan
16 november i församlingshemmet
(datum för december är ej klart)

HÖSTENS EKUMENISKA "KRETSTRÄFFAR"
I LÅNGAREDS BYGDEN kl 10.30

1 september i Vänga missionshus
6 oktober Långareds missionskyrka
3 november i Loo missionskyrka
1 december Långared församlingshem

SOCKENRÅD I STORA MELLBY

tisdagen den 4 oktober kl 19

GE EN GÅVA!

PG 90 01 22-3
BG 900-1223

**VAR MED OCH
FÖRÄNDRA FRAM-
TIDEN FÖR MÄNNISKOR
SOM LEVER I UTSATTHET!**

Tillsammans gör
vi skillnad!

svenskakyrkan.se/
internationelltarbete

Svenska kyrkan
INTERNATIONELLT ARBETE

medlem av
actalliance

80
ÅRS
Svenska kyrkan

Bön

MIDDAGSBÖN

Måndag, onsdag, torsdag och fredag kl. 12
i Sollebrunns församlingshem.

Tisdagar vid Värmestugan
kl. 11.30 i Sollebrunns församlingshem.

Tillfälle till stilla bön och förbön ges i
Andaktsrummet i
Sollebrunns församlingshem

torsdagar jämna veckor med start 25/8
kl. 18.00-19.00.

VARMT VÄLKOMMEN

ANDAKTSRUMMET

Andaktsrummet är tänkt att vara ett rum för enskild bön och tillbedjan. Ett rum mitt i samhället för varje människa som söker ro, djup och stillhet. En oas för eftertänksamhet. Därför uppmanar jag dig som använder dig av detta rum att behandla det så att stillheten och ron bevaras. Lämna det så som du vill att det skall vara när du kommer. Var försiktig vid ljusständning.

Rummet är öppet

Måndagar	7.30 - 19.30
Tisdagar	7.30 - 19.30
Onsdagar	7.30 - 21.30
Torsdagar	7.30 - 20.30
Fredagar	7.30 - 15.30

Dörren låses automatiskt en halv timme efter stängningstid och då sätts larmet på.

Välkommen

*Rolf Wollert
kyrkoherde*

PERSONAL

Björn Lormark lämnar oss efter en kort tid som kyrkogårds- och fastighetschef. Vi tackar för det arbete han utfört hos oss och önskar honom allt gott i den nya tjänsten.

Tomas Lindskog har ansökt om och fått beviljat tjänstledighet från september i år. Det betyder att Tomas finns kvar i vår närhet, men också att han inte är tillgänglig för prästerlig verksamhet. Och om ett år är han tillbaka i tjänst. Vi har sökt vikarie för Tomas, men ännu inte lyckats. Tanken är att han skall ersättas med en vikarie.

Rolf Wollert

Bjärke församling

PASTORSEXPEDITION

Pastorsexpeditionen i Bjärke församling

Besöksadress: Centrumgatan 9, Sollebrunn

Postadress: Bjärke församling
Box 114,
441 11 SOLLEBRUNN

Telefon: 0322 - 837 00

fax: 0322 - 406 05

epost: bjärke.forsamling@svenskakyrkan.se

Telefon- och öppettider:

vardag utom onsdag kl 9 - 12
onsdag kl 13 - 15

Hemsida: www.svenskakyrkan.se/bjarkeforsamling

Facebook: www.facebook.com/svenskakyrkanibjarke

PERSONAL

Administration

Kyrkoskrivare Heinz Böhm 0322 - 837 00

heinz.bohm@svenskakyrkan.se

Ekonomiassistent Ulrica Larsson 0322 - 837 10

ulrika.l.larsson@svenskakyrkan.se

Kommunikatör Magnus Dahlqvist 0322 - 837 14

magnus.dahlqvist@svenskakyrkan.se

Präster

Kyrkoherde Rolf Wollert 0322 - 837 04

rolf.wollert@svenskakyrkan.se

Komminister Hans Tengler 0322 - 837 08

hans.tengler@svenskakyrkan.se

Diakoni

Diakoniassistent Katarina Malmqvist 0322 - 837 05

katarina.malmqvist@svenskakyrkan.se

Kyrkomusiker

Kyrkomusiker Ulf Esborn 0730 - 331 332

ulf.esborn@svenskakyrkan.se

Kyrkomusiker Johan Mellgren 0322 - 837 13

johan.mellgren@svenskakyrkan.se

Kyrkomusiker Robert Jenderman 0322 - 837 22

robert.jenderman@svenskakyrkan.se

Barnverksamhet

Församlingspedagog Kerstin Karlsson 0322 - 837 12

kerstin.k.karlsson@svenskakyrkan.se 0722 - 520 534

Församlingsassistent Ann-Marlene Pettersson

Barnledare Katarina Klintenberg 0322 - 837 25

katarina.klintenberg@svenskakyrkan.se

Barnledare Siv Ekman 0322 - 837 27

siv.ekman@svenskakyrkan.se

Barnledare Annie Karlevid 0322 - 837 29

annie.karlevid@svenskakyrkan.se

Ungdomsverksamhet

Kommunikatör Magnus Dahlqvist 0322 - 837 14

magnus.dahlqvist@svenskakyrkan.se

Komminister Hans Tengler 0322 - 837 08

hans.tengler@svenskakyrkan.se

KYRKOÅRDAR & FASTIGHETER

Vaktmästare

Vaktmästare Jan-Åke Holgersson 0322 - 837 16

jan-ake.a.holgersson@svenskakyrkan.se

Vaktmästare Jenny Eliasson 0322 - 837 17

jenny.eliasson@svenskakyrkan.se

Vaktmästare Lars Andersson 0322 - 837 18

lars.i.andersson@svenskakyrkan.se

Vaktmästare Katarina Eriksson 0322 - 837 23

Vaktmästare Anneli Andersson 0322 - 837 15

FÖRTROENDEVALDA

Kyrkofullmäktiges ordförande

Bo Lundblad 0705 - 40 03 82

bo.lundblad@tele2.se

Kyrkorådets ordförande

Karin Backlund 0705 - 76 81 84

karin74backlund@gmail.com

FÖRSAMLINGSRESAN TILL HUDENE, HABO, JÖNKÖPING, HUSKVARNA OCH TABERG

Sista påstigningen för dagen var i Magra. Bussen var nu fylld till sista plats och vår församlingsutfärd låg framför oss. Det var en sådan där lagom varm dag då solen gör tappra försök att skina igenom molnen. Vi behövde inte vänta så värst länge på förmiddagskaffet, då första stopp var redan vid Trollabokvarn i Hudene. Resan fortsatte mot Habo och Johan plockade fram dragspelet. Tillsammans sjöng vi oss igenom ett klurigt musikkryss, och somliga av oss fann "Jordgubben". En mycket engagerad guide tog emot oss vid Habo gamla kyrka och berättade om dess unika målningar och historia. Efter att ha stillat oss en stund till andakt fortsatte färden mot Jönköping Mat och vacker utsikt mötte oss på "Fjällstugan".

Mätta o nöjda fortsatte vi färden genom Jönköping. Vi snirklade oss fram längs Vätterstranden och passerade "tändsticksmuseét," Daghammarskölds födelsehus, badstranden och Elmiaområdet.

Väl framme vid Huskvara fick vi kämpa oss uppför en bit av bygdens alla backar för att nå entrén till museet. Med stor inlevelse men med mycket dåligt ljud fick vi en genomgång av brukets historia. Måste erkänna att jag fortfarande är förbryllad över hur man kommer på att tillverka så vilt skilda saker som allt från gevär till symaskiner i samma fabrik. En nostalgisk tripp genom museet hann vi med innan vi fortsatte mot vårt sista stopp.

Nämligen kaffe o wienerbröd på Tabergs topp. Några regndroppar föll när vi återvände till bussen för resan hem. Nöjda, tacksamma och lite trötta for vi åter hem igen.

Text och foto: Katarina Malmqvist

STIFTELSEN Lars Larsson Börta Nordgård fond

Du vet väl att du som bor eller verkar inom Långareds gamla församling kan söka pengar från ovanstående fond, vars syfte är humanitär hjälpverksamhet eller sådant som gagnar många tillgång till olika verksamheter, såsom handikappanpassning av idrottsklubbers lokaler eller simskola?! Alltså kan både du som privatperson, men också föreningar i området Långared, Loo, Vänga, Anten och Kvarnabo, söka medel. Frågor? Ring kyrkorådets ordförande Karin Backlund 070 - 5768184.

Ansökan skickas till:
*Bjärke församling / att Karin Backlund
Box 114, 441 11 Sollebrunn*

DÖPTA:

Milo Hansen
Hugo Karlsson
Ester Kahlin
Nils Nordström
Jens Andersson
Victoria Rehbander
William Ted Brånlid
Jonas Haraldsson
Jonathan Malmqvist
Chelsea Thomsén

VIGDA:

Ingegerd Karlsson /
Lennart Johansson
Michaela Karlsson /
Alexander Henning
Louise Gränström /
Henrik Pettersson
Jonna Johansson /
Dick Kristiansen
Ulrica Sjöberg /
Nicklas Wennersten

AVLIDNA:

Bo Roland Melander
Bengt Åke Augustsson
Elmar Holmsten
Hans Anders Ludvig Pettersson
Dominick Hammarström
Gunhild Elisabet Andersson
Olof Ljungström
Nils Allan Leth
Gertrud Magnusson
Irene Vivian Maj-Britt Björkqvist
Sara Elisabeth Andersson
Olof Rune Jansson
Tommy Kock
Maj Inger Grandin
Rosa Henrietta Lidell
Sara Inga-Lill Larsson

ATT VÅGA LEVA VIDARE

Jag har träffat två levnadskonstnärer. Hilja Lindberg och Maria Nordqvist Ahlin. Levnadskonstnär blir man att genom hårt arbete få lära av erfarenheter i livet, som ibland gör väldigt ont.

Både Hilja och Maria har erfarenhet av sorg. Hiljas man dog mycket hastigt hemma 2014, utan att ha varit sjuk. Chocken slog ner som en bomb. Marias man dog 2012 efter tre års sjukdom. För hennes del kom den stora chocken vid sjukdomsbeskedet. Chocken som fullständigt kan slå ner oss med sin obarmhärtiga, känslomässiga förlamning, och få oss att handla på det mest underliga sätt.

Sorgen är individuell och ser olika ut för varje person. Men Hilja och Maria är ändå överens om att den stora tomheten och saknaden gör väldigt ont. För Hiljas del har det varit väldigt jobbigt att inte kunna gråta. Gråten har liksom frusit till is, säger hon. Att ta sig vidare i livet efter att ha mist någon närstående är ett hårt arbete. Sorgen går aldrig över men man måste lära sig att leva med den. Saknaden finns alltid där, men den får gå bredvid mig nu, säger Maria.

Hilja tycker att ett tänkt lådsystem har varit till stor hjälp. Där har hon placerat ut olika händelser och känslor i olika lådor. Sedan får hon öppna olika lådor beroende på behov och humör. På kvällen stänger hon dem alla. Promenader och frisk luft har gjort gott för dem båda. Sen gäl-

ler det att trots allt inte missa livet som pågår just nu. För hur det än är så fortsätter livet. Man måste brottas med tanken om vem man är nu, vägra vara offer, ge sig ut i sammanhang ensam och jobba för att ta sig fram, jobba hårt. Det är de båda överens om. Till stor hjälp i detta arbete har barn och barnbarn varit, men det är klart att det kommer en dag då de tycker att man bör prata om något annat, och det kan de ju ha rätt i. Men behovet att prata om och om igen finns kvar väldigt länge. Både Hilja och Maria har varit med i kyrkans "Sorgegrupp", Den har de upplevt positivt även om deras grupper varit små.

Under våren har Bjärke församling startat en ny slags samtalsgrupp för människor som drabbats av sorg, som kallas "Café sorgen o glädjen". Det är en öppen samtalsgrupp som träffas en gång i månaden i Sollebrunns församlingshem. Här är Hilja och Maria värdinnor och finns även med vid samtalen. Med sin erfarenhet kan de få vara andra människor i liknande situation till hjälp. – Det känns bra att sorgen kan få vara till någon nytta, tycker de.

"Framrutan är alltid större än backspegeln", man måste våga se framåt, avslutar Hilja.

Text och foto: Katarina Malmqvist

ETT BESÖK PÅ HERMANSSENS BEGRAVNINGSBYRÅ I NOSSEBRO

En vacker onsdagseftermiddag beger jag mig till Nossebro för ett besök på Hermanssons begravningsbyrå. När jag kliver in genom dörren blir jag väl bemött av Per Himmelman. Vi slår oss ner i deras samtalsrum och jag får en presentation om begravningsbyrån och dess historia.

Det var 1966 som Rune Hermansson startade byrån som från början låg i Essunga kyrkby och från början var det mest hembesök som gjordes vilket gjorde att byrån kunde drivas från hemmet. Runes pappa Knut hjälpte till från början och när verksamheten växte blev brodern Lennart delägare och medarbetare. Detta var 1968 och byrån hade bara funnits i två år.

Efter 20 år behövde man en ny lokal och 1987 flyttade man in i nuvarande lokaler på Storgatan i Nossebro. En av orsakerna var att det börjat bli förändringar och ett behov av att möta de sörjande på en neutral plats. I Essunga kyrkby finns fortfarande lager och garage kvar.

Under 1991 övertogs byrån av Ove Branell som hade tagit över Vara-Grästorps Begravningsbyrå 1979 av sin far Ragnar och driver verksamheten under samma namn som tidigare på respektive ort. Bröderna Hermansson fanns kvar i verksamheten och ägarbytet för 25 år sedan har nog för de flesta gått obemärkt förbi.

1998 ville Lennart sluta och Ove Branell som då hade haft bra kontakt med Per Himmelman som hade jobbat på ett tryckeri i Vara fick frågan om han var intresserad av att hoppa in och hjälpa

till på kontoret i Nossebro. 2006 började Rune trappa ner men blev kvar med att bland annat göra bouppteckningar fram till 2015.

Idag bedrivs firman fortfarande i samma anda som man haft från början trots att bröderna Hermansson inte längre är kvar på byrån. Per är den enda som idag finns på kontoret i Nossebro och har hjälp av de på kontoret i Vara. Bouppteckningar sköts numera av Cecilia Hillström och Anita Borglund på kontoret i Vara.

Det här jobbet är något som passar Per. Han tycker att det är ett givande yrke och mycket socialt. Han gillar alla möten och den respons man får med dem man möter. Det varierar mycket, ibland får man hämta i hemmen och sedan också besök hos dem eller om de kommer till oss för planering, nämner Per.

Fortfarande är det nästan bara kyrkliga begravningar då det är få som inte är tillhöriga någon församling. Det förekommer att det är borgerlig begravningsakt men det sker inte ofta. Jag frågar om han tror att det kommer ändras men Per skrattar lite och säger att han inte tror det kommer att bli under tiden han är kvar på byrån.

Per är nu 62 år och han har bra stöd hemifrån vilket är viktigt. Det finns inte några helt regelbundna tider då det kan komma in att någon gått bort på natten och man får göra en hämtning. Man kommer inte alltid hem när man tänkt sig. Stödet hemifrån är därför guld värd.

Man är alltid två när man gör en hämtning och det är någon från Vara som hjälper till. Det var förstas smidigare när de var flera på kontoret som kunde åka.

När det är oväntade dödsfall är det oftast svårt för de anhöriga och man får då ofta göra flera hembesök då det kan kännas tryggare. På en liten ort som här känner man ofta de som gått bort och det är ibland svårt även för Per. Det svåraste är nog när ett barn gått bort, man är ju inte opåverkbar i detta arbetet.

Det är enligt Per viktigt att innan begravningen ge möjligt att se den döde. Det sker ibland på sjukhusen i de visningsrum som finns där eller i de visningsrum som finns i anknytning till begravningskapellen.

Ibland undrar de anhöriga om barn skall vara med vid begravningar och det är upp till dem. Men det är faktiskt lättare för barnen som oftast tar döden mer naturligt än vad vuxna gör.

Vi lämnar med en bok: "Min farfar och lammen" den beskriver om hur det går till när någon går bort och hur begravningen går till. Den är bra för de vuxna också. Det finns tips i slutet av boken om hur man talar med barnen om de frågor som de har.

När vi möts för planering inför begravning är det viktigt att vi har information om de är tillhöriga eller inte och kontakten med de på pastorexpeditionerna är därför viktig. Ibland vet inte de anhöriga om att den avlidne inte är medlem i någon församling och att det därför blir en borgerlig begravning. Detta är inte vanligt då få inte är tillhöriga.

Vi har bra kontakt med präster och kantorer och när vi har haft vårt planeringsmöte väntar ofta

de anhöriga på att prästen skall höra av sig redan när de gått ut från vårt kontor. Det är positivt att det snabbt blir en kontakt med prästen och det är sällan de får vänta på att någon hör av sig. Även vaktmästarna har man bra kontakt med. De hjälper även de anhöriga när de skall se ut en plats för graven.

Vi sitter en stund till och pratar om grafiska branschen, fotboll och annat som vi har gemensamt och det är nog detta som är speciellt med Per Himmelman, han minns sina möten.

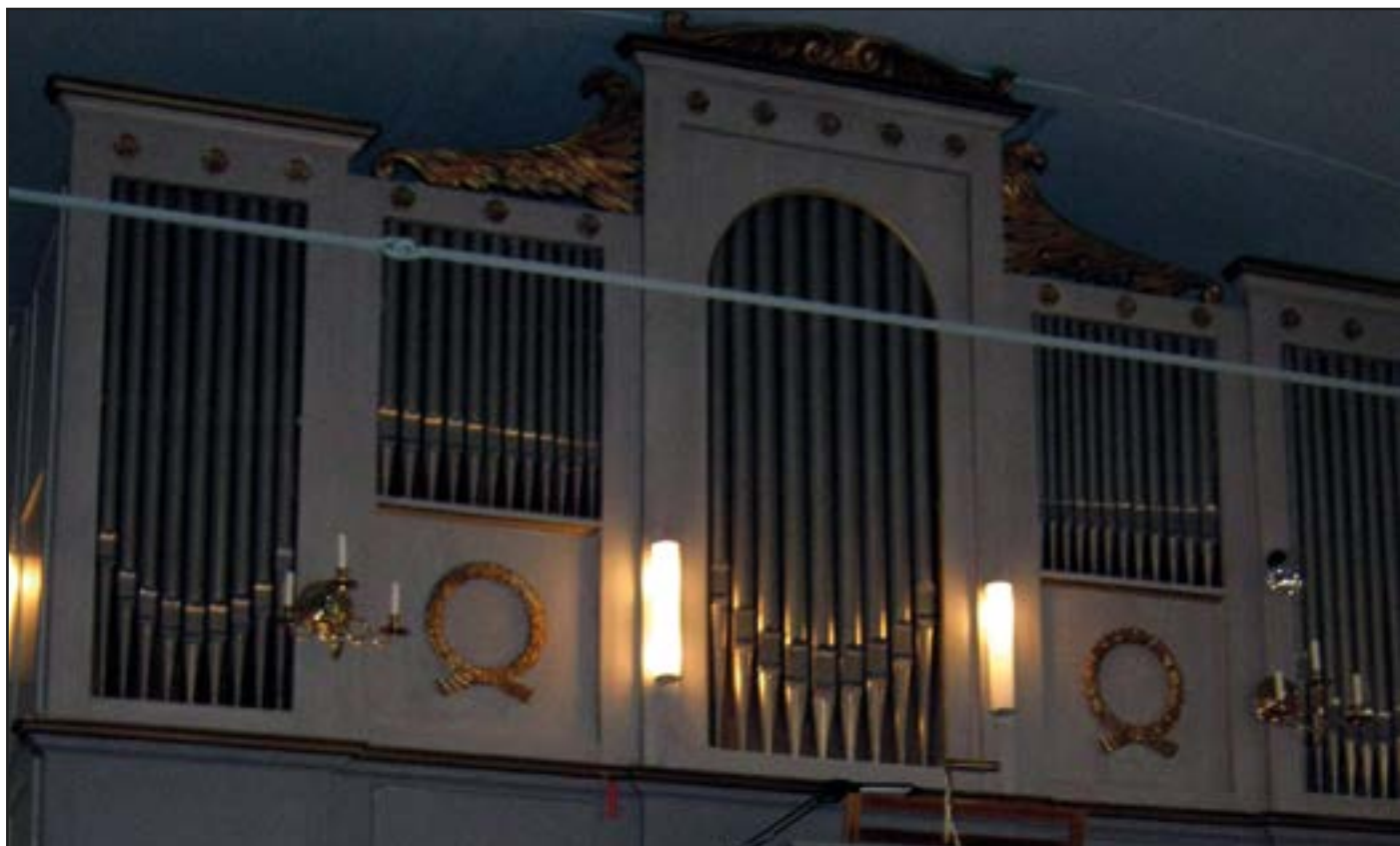
Text och foto: Magnus Dahlqvist

MIN FARFAR OCH LAMMEN

En berättelse av Ulf Nilsson illustrerad av Jens Ahlbom, till barn och föräldrar inför en begravning.

Harald är på väg till sjukhuset för att besöka farfar. Men när han kommer dit dör farfar plötsligt och Harald sörjer. De har några får tillsammans och de första lammen har precis fötts och vad skall hända med dem nu?

DÄR ORD INTE RÄCKER TILL...

På begravningstjänster brukar ofta musiken spela en väldigt stor roll och en stor del av den kyrkliga begravningsakten består av musik i olika former. Sång och musik berör väldigt påtagligt och väl valda musikstycken sätter många gånger prägeln på förrättningen. Oftast både inleds och avslutas begravningstjänsten av orgelstycken och däremellan sjungs två eller tre psalmer och många gånger framförs också solosånger eller instrumentalmusik.

Länge bestod den mest önskade begravningsrepertoaren endast av en handfull olika orgelstycken och solosånger, såsom Gammal fäbodpsalm, Air, Jag har hört om en stad ovan molnen och Där rosor aldrig dör etc. Men alltmer önskas stycken som de anhöriga förknippar med sin bortgångne närstående eller som den avlidne kanske själv har uttryckt sitt önskemål om. Det kan tex vara någon favoritsång eller melodi, det kan vara en låt som man gärna dansade till eller som man kanske brukade spela eller sjunga själv.

Vi som arbetar som musiker i kyrkan samtalar, tipsar och rådgör gärna med de anhöriga inför begravningen om musiken och gör vårt bästa för att det ska gå att genomföra och kännas bra i sammanhanget.

Text: Johan Mellgren

Några exempel på vanliga önskemål om orgelstycken:

- Gammal fäbodpsalm, Oskar Lindberg
- Air, J S Bach
- Tröstevisa, Benny Andersson
- Largo, Vivaldi
- Amazing grace, traditionell
- Evert Taubemelodier, såsom tex. Nocturne och Så skimrande var aldrig havet
- Öppna landskap, Ulf Lundell
- Koppången, PE Moraeus.

Ofta önskade solosånger:

- Jag har hört om en stad ovan molnen
- Där rosor aldrig dör
- Omkring tiggarn från Luossa
- Stad i ljus
- Som en bro över mörka vatten
- En ton från himlen/Oändlig nåd
- Jag ska gå genom tysta skyar.

Exempel på psalmer som oftast önskas är:

- 249 Blott en dag
- 248 Tryggare kan ingen vara
- 190 Bred dina vida vingar
- 251 Var jag går i skogar berg och dalar
- 231 Oändlig nåd
- 297 Härlig är jorden
- 172 De skall gå till den heliga staden
- 256 Var inte rädd

OMLÄGGNING STENSKIFFERTAK LAGMANSEREDS KYRKA.

Entreprenör Takskifferspecialisten AB från Grythyttan. Projektid maj – september 2016.
Byte underlagspapp och hängrännor. Rengöring och återanvändning av befintligt stenskiffer, c:a 10% trasigt skiffer byts ut. Varje skiffer spikas med syrafast, rostfri spik.

Lite kuriosita: I arbetet används s.k. ”Grythytteskiffer” från Grythyttan, samma leverantör användes vid kyrkans uppförande 1935.

Foto: Björn Lormark

OCH I STORA MELLBY...

Konservator Cecilia Strömer renoverar gravhällar (daterade runt år 1700) som finns på varsin sida ingången till Stora Mellby kyrka under överseende av Byggnadantikvarie Anni Bergström. Foto: Björn Lormark

KYRKOÅRDARNA

Kulturhistorisk karakterisering och värdering är gjord på våra kyrkogårdar med hjälp av Atelje Arkitekten i Väst AB. Systemet för värdering av vilka gravar som är kulturhistoriskt intressanta är framtaget av Västergötlands museum.

Församlingen håller nu på att sammanställa de kulturgravar som bedömdes som värdefulla att spara. Dessa kommer att markeras med en skylt "kulturgrav" (beräknas ske under 2017). Vill ni gå in och läsa inventeringen för någon kyrkogård i Bjärke församling finns de att läsa på pastorsexpeditionen.

Ett exempel här är ifrån Lagmansereds gamla kyrkogård grav INR1.

Jungfru Cajsa Apelroth 1807-1879.

Den är markerad med högsta kulturhistoriska värde med tre kriterier, ålder (före år 1900), socialhistoriskt värdefull (kvinnograv), utformning (en av få kalkstensgravar på kyrkogården).

Vissa kulturgravar är församlingen gravrättsinnehavare för. De kulturgravar som har annan gravrättsinnehavare kommer att få ytterligare information utskickad per post under hösten.

Vi håller även på att med hjälp av en arbetsgrupp ta fram möjliga lapidarium (samling av gravstenar) på de olika kyrkogårdarna. Det är ett område där gravstenar med lokal viktig anknytning kan sparas efter det att gravrätten inte förlängs. Då inte alla stenar kan sparas undersöker vi nu även olika alternativ för vad som ska göras med dessa. Det kommer nog ta lite tid att få detta på plats innan utredningen är klar och kyrkorådet kan fatta beslut om lapidarium. Därefter måste tillstånd inskaffas från länsstyrelsen så vi får be om lite tålamod i denna fråga.

*Karin Backlund
Kyrkorådets ordförande*

Sedan förra nummret har vi som vanligt haft barngrupper i andaktsrummet. Födelsedagskalas i församlingshemmet. Sommaröppet i Stora Mellby. Friluftsgudstjänst i Magra. Båtgudstjänst i Långared. Personalresa till Partille. Musik i sommarkväll med bland annat Vocal six.

Hänt i bilder

foto: Ulf Esborn

Livskraft

Tisdagar i Sollebrunnns församlingshem

-kvällar om livsmod, andlighet, fördjupning

Psykisk ohälsa och självskadebeteende bland ungdomar

Irja Forsman

Det finns mycket myter kring självskadebeteende - vad är det, hur vanligt förekommande är det, vilka hamnar i det och går det att bli frisk? Föreläsningen består dels av information och dels av en egen berättelse om hur det är att ha levt med ett självskadebeteende.

20/9 kl 19.00

STÅ UT MED MIG!

Tuula Polojärvi

Att leva med diagnosen bipolär och hur allt kan bli så fel. Hur står anhöriga ut?

Tuula är uppvuxen i Trollhättan. Har bostad och arbetat både i Sverige och Finland och har upplevt skillnader i vården.

25/10 kl 19.00

SUBKULTURER

Daniel Jansson

Vad är en subkultur?

Varför är det mer accepterat att lyssna på dansband än hårdrock?

Hur kan man bemöta personer från subkulturer på ett bra sätt?

Vad händer när en subkultur blir "normal".

22/11 19.00

TONER TILL TRÖST

EN STILLA MUSIKGUDSTJÄNST
INFÖR ALLAHELGONAHELGEN
ULF ESBORN VIOLIN

ST MELLBY KYRKA
FREDAGEN 4 NOVEMBER KL.19.00

HANS TENGLER ANDAKT

I samband med Allhelgonahelgen
är våra kyrkor öppna
fredagen den 4 november

Antens kyrka	11-16
Stora Mellby kyrka	11-18
Erska kyrka	13-16
Magra kyrka	13-16
Långared	16-18

MUSIKGUDSTJÄNST ST MELLBY KYRKA

23 OKTOBER KL.18

THANK YOU FOR THE MUSIC

- MED MUSIK AV ABBA

JOHAN STENGÅRD SAXOFON

TILLSAMMANS MED ST MELLBY OCH ANTENS
KYRKOKÖRER, ULF ESBORN OCH KOMPMUSIKER.

JOHAN STENGÅRDS HAR SPELAT MED ABBA,
MEDVERKAT PÅ MÄNGDER AV SKIVOR
OCH TURNÉ RAT FLITIGT.

George Frideric Handel

MESSIAS

Långareds kyrka

Söndagen 27 november kl 18.00

Långaredskören - Vårgårda Vokalensemble
solister

Ida Johammar, Yvonne Sundell,
Helena Wanrud, Per Helgesson, Jacob Linde

Barockorkester
under ledning av Robert Jenderman

Välkommen att fira gudstjänst!

4 september

Femtonde söndagen efter trefaldighet

kl. 10	Mässa	Långareds kyrka
kl. 11	Mässa	Erska kyrka
kl. 15	Mässa	Lagmansereds kyrka
kl. 18	Gudstjänst	Magra kyrka

11 september

Sextonde söndagen efter trefaldighet

kl. 11	Mässa	Erska kyrka*
--------	-------	--------------

upptakt för församlingens verksamheter

18 september

Sjuttonde söndagen efter trefaldighet

kl. 10	Gudstjänst	Magra kyrka
kl. 11	Mässa	Erska kyrka
kl. 18	Musikgudstjänst	Långareds kyrka

24 september

Bjärkedagen

kl. 18	Musikgudstjänst	Erska kyrka
--------	-----------------	-------------

25 september

Artonde söndagen efter trefaldighet

kl. 10	Gudstjänst	Anten kyrka
kl. 11	Mässa	Erska kyrka
kl. 18	Gudstjänst	St Mellby kyrka

2 oktober

Den helige Mikael's dag

kl. 10	Gudstjänst	Magra kyrka
kl. 11	Mässa	Erska kyrka
kl. 18	Musikgudstjänst	Långareds kyrka

Konfirmandinskrivning

9 oktober

Tacksägelsedagen

kl. 10	Gudstjänst	St Mellby kyrka
kl. 11	Mässa	Erska kyrka*
kl. 15	Gudstjänst	Magra kyrka
kl. 18	Gudstjänst	Antens kyrka
kl. 18	Musikgudstjänst	Lagmansereds kyrka

16 oktober

Tjugoförsta söndagen efter trefaldighet

kl. 10	Gudstjänst	Magra kyrka
kl. 11	Mässa	Erska kyrka
kl. 18	Mässa	Långareds kyrka

23 oktober

Tjugoandra söndagen efter trefaldighet

kl. 10	Mässa	Antens kyrka
kl. 11	Mässa	Erska kyrka
kl. 18	Musikgudstjänst	St Mellby kyrka

30 oktober

Tjugotredje söndagen efter trefaldighet

kl. 10	Gudstjänst	Långareds kyrka
kl. 11	Mässa	Erska kyrka
kl. 18	Gudstjänst	Magra

4 november

kl. 19	Musikgudstjänst	St Mellby kyrka
--------	-----------------	-----------------

5 november

Alla helgons dag

kl. 10	Minnesgudstjänst	St Mellby kyrka
kl. 15	Minnesgudstjänst	Lagmansereds kyrka
kl. 15	Minnesgudstjänst	Långareds kyrka
kl. 18	Minnesgudstjänst	Antens kyrka
kl. 18	Minnesgudstjänst	Erska kyrka*

6 november

Söndagen efter alla helgons dag / Alla själars dag

kl. 11	Mässa	Erska kyrka
kl. 18	Minnesgudstjänst	Magra kyrka

13 november

Söndagen före domsöndagen

kl. 10	Mässa	Magra kyrka
kl. 11	Mässa	Erska kyrka
kl. 18	Gudstjänst	Långareds kyrka

20 november

Domsöndagen

kl. 11	Mässa	Erska kyrka
kl. 15	Gudstjänst	St Mellby kyrka
kl. 18	Mässa	Antens kyrka

27 november

Första söndagen i advent

kl. 10	Gudstjänst	St Mellby kyrka
kl. 10	Gudstjänst	Magra kyrka
kl. 11	Mässa	Erska kyrka*
kl. 15	Gudstjänst	Lagmansereds kyrka
kl. 18	Gudstjänst	Antens kyrka
kl. 18	Musikgudstjänst	Långareds kyrka

Med reservation för felskrivning och ändringar.
Se vidare på anslag, tidningsannonser och hemsida för information om medverkan av körer, barngrupper och solister mm.

Har du svårt att ta dig till kyrkan och istället vill ha besök i hemmet?
Kontakta oss, någon av våra präster eller diakon,
eller via pastorsexpeditionen, 0322-83700.

ORGELVESPER

Långareds kyrka

18 september kl 18:00

Musik av Albinoni,
Mozart och Buxtehude
Robert Jenderman - orgel

* = TA BUSSEN TILL ERSKA KYRKA

Kyrkbussen avgår 40 min före Gudstjänsttid.

Datum:

11/9, 9/10, 5/11, 27/11

Start genom Gräfsnäs- Sollebrunn- svänger in vid Erskavägen- Skolgatan- Bjärkegården- Mellbyvägen (vänder vid transform)- via korsningen- kyrkan. Du kan stå var du vill utefter denna väg. **Ge tecken!**

Barnens tider

I Bjärke församlings olika församlingshem

Småstund 0-5 år

Sollebrunn mån 9.30- 12

St Mellby tis 10-12

Barntimmar 4-5 år

St Mellby mån & tors 8.30- 11.30

Magra tis & fre 8.30- 11.30

Miniorer

Sollebrunn 6-7 år, tors 13- 14.30

Sollebrunn 8-9 år, tis 15- 16.30

St Mellby 6-7 år, mån 12.30- 14

Långared 6-9 år, mån 17.30- 19

Magra 6-8 år, fre 12- 13.30

Juniorer 10-12 år

Sollebrunn tis 17-19

Långared ons 17.30- 19.30

Musikal 6-7 år

Sollebrunn ons 13-14

(anmälan)

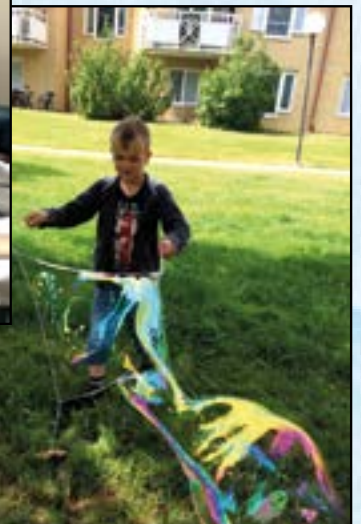
Söndagsskola

Erska kyrka varje sön kl 11

Miniorer + 8-12 år

St Mellby mån 14.30- 16

För mer info kontakta kerstin.k.karlsson@svenskakyrkan.se

Årets sommaröppet hölls i nio dagar den 13-23 juni i Sollebrunns och Stora Mellby församlingshem. I Sollebrunn var temat "Bibels värld" där 22 barn fick lära känna 7 olika personligheter från gamla och nya testamentet.

Verksamheten formades kring de olika karaktärerna med aktiviteter som show, pyssel och tävlingar i olika former. Och vad kul det blev! Sommaröppet brukar vara en väldigt uppskattad sommaraktivitet för barn, så också i år. Bilderna visar några exempel från Sommaröppet i Sollebrunn så som megabubblor, dramaföreställningar och jultemat som hölls strax innan midsommar.

Mvh, Kerstin Karlsson & ledarna för Sommaröppet.